

Berthoo Lammers

Valwind

2017

UITGAVE WWW.DESMAAKVANKORENWIJN.NL

Druk	Eerste druk 2016 Tweede, herziene druk 2017
Omslagontwerp	Berthoo Lammers
Illustratie omslag	Windmolenpark Noordoostpolder in rij-opstelling
Vormgeving Binnenwerk	Berthoo Lammers
Redactie/bewerking	Mathilde Logtmeijer
ISBN	978-90-825388-1-6
ISBN-II	9789402158144
NUR	350 – Fictie overig algemeen

Gepubliceerd in eigen beheer
 © 2017 Berthoo Lammers
 Drukkerij Ipskamp Printing Enschede

Disclaimer

Elke overeenkomst met bestaande personen -in leven of overleden-, gebeurtenissen, plaatsen of entiteiten berust op louter toeval. Alle personages, gebeurtenissen, plaatsen en entiteiten zijn fictief en verhouden zich op geen enkele manier tot een werkelijkheid van bestaande personen, gebeurtenissen, plaatsen of entiteiten.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt en/of verveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de schrijver.

Valwind

Gebaseerd op een politiek proces.

Begin deze eeuw is er een aantal agrarische ondernemers uit de Noordoostpolder die ontdekken dat het participeren in de exploitatie van windenergie een zeer lucratieve bezigheid is. De overheid heeft er een miljard euro voor over om het grootste windmolenpark van Europa te bouwen. Waar? Aan de rand van een van de mooiste gebieden in Nederland, de Noordoostpolder.

De een miljard subsidie die hiermee gemoeid is maakt de agrarische ondernemers in een klap miljonair. Om dat doel te bereiken wordt onder de mantel van "*de groenestroomgedachte*" alle publieke en politieke macht gebundeld om hierin te slagen. Landelijke bestuurders dwingen lokale politici tot het (niet) nemen van lokale verantwoordelijkheden. Bevoegdheden van het lokale openbaar bestuur worden verkwanseld. Burgers worden niet gehoord en zijn het slachtoffer van een disfunctionerende lokale overheid die onder 'Haagse druk' omwonenden tot slachtoffer maakt.

De tentakels van de windmolenmaffia reiken tot diep in een machteloze lokale overheid met als gevolg de dood van een lokale bestuurder.

Berthoo Lammers
Januari 2017

De westelijke rand van de Noordoostpolder met de eerste rij windmolens van 196 meter hoogte. (foto, RWE Corporate Website)

1 maart 2014

PROLOOG

Door de natte periode is de grond in de Noordoostpolder rondom de geitenboerderij van toekomstig wethouder Pepijn van Poppel in Espel nauwelijks te bewerken. Naast geiten lopen er ook kippen, varkens, koeien en paarden rond. Bezoekers zijn altijd welkom om een kijkje te nemen in de stallen terwijl de werkzaamheden overdag gewoon doorgaan. Door verschillende activiteiten op het gebied van educatie en zorg te organiseren, betreft de boerderij de bewoners uit de regio buiten de Noordoostpolder bij het boerenwerk. Naast de geitenboerderij heeft Van Poppel ook een tien hectare waar hij kruiden verbouwt en een boerderijwinkel. Met regelmaat organiseert hij workshops kaasmaken en ook kan men er terecht om een feestje te vieren of een vergadering te beleggen.

Pepijn, raadslid voor de CU/SGP en net 49 jaren jong, heeft het zwaar. De druk om afstand te doen van zijn kandidatuur is groot. Maar hij is een vechter. Hij stamt uit een Limburgse familie van de ooit zo legendarische Sem van Poppel. Een hardloper die jarenlang de nationale atletiekbaan heeft gedomineerd. Een sporter pur sang. Hij besluit die ochtend toch even naar buiten te gaan en zijn zonen bij te staan in de arbeid. Wethouder van de CU/SGP, Luc Achterdal, die nog tot aan de verkiezingen deel uitmaakt van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Noordoostpolder, maakt zich zorgen over een aantal agrariërs die steeds meer druk uitoefenen op het college om zo snel mogelijk de vergunningen af te geven voor de bouw van het Windmolenpark. Om de regie te bewaren is het zaak dat de fracties goed geïnformeerd zijn. Nu Luc Achterdal over vier weken stopt met zijn wethouderschap is er een lichte paniek bij de politieke vereniging van de CU/SGP. Wie wordt de opvolger van Achterdal? Wie is in staat om na de verkiezingen het project Windmolenpark in de Noordoostpolder te begeleiden? Pepijn Van Poppel? Er staat veel op het spel. Kennis is onontbeerlijk. De politieke vereniging van de CU/SGP weet dat ze geen

gekwalficeerde bestuurders in huis heeft, althans niet op het niveau van echte politieke leiders. Mensen waarbij *politiek leiderschap* in combinatie met een grote mate van *bestuurlijke kwaliteiten* met de paplepel is ingegoten. Wethouders moeten tegenwoordig immers van vele markten thuis zijn. Dat vraagt een brede kennis. HBO/academisch denk- en werkniveau is minimaal noodzakelijk om kwaliteit te kunnen leveren als bestuurder van een middelgrote gemeente. Politiek ‘fingerspitzengefühl’ naast draagvlak etc. zijn daarbij een *conditio sine qua non* om te overleven. Langzaam draait de Citroën van Luc het erf bij Van Poppel op. Diep in zijn hart hoopt hij dat Van Poppel zich alsnog terugtrekt als kandidaat-wethouder. De top van de CU/SGP maakt zich grote zorgen over de deskundigheid van hun kandidaat, maar de leden hebben gesproken op de kandidaatsstellingavond. De keuze staat vast. Van Poppel moet het stokje overnemen als ze aan de coalitie mee mogen doen. In het gemeentehuis en in het college heeft men eveneens ernstige twijfels over zijn deskundigheid om hem op te nemen in het college als het met de CU/SGP een coalitie moet vormen.

Maar ook zij weten dat de kiezer bepaalt.

Als Luc zijn auto parkeert ziet hij Pepijn druk aan het werk op zijn erf.

‘Goedemorgen Pepijn, druk in de tuin?’

Pepijn draait zich direct om bij het horen van een bekende stem.

‘Hé hallo, Luc, ja ik wil nog even de grond wat lostrekken voor de regenbui die eind van de middag verwacht wordt.’

‘Wil je koffie?’

‘Graag.’

Samen gaan ze naar binnen. Pepijn van Poppel heeft het zwaar. De verbouwde agrarische producten en kruiden en de dierlijke producten zoals geitenkaas brengen weinig op en het water staat hem spreekwoordelijk tot aan de lippen. Wat dat aangaat kijkt hij wederom uit naar de baan van wethouder. Dat geeft hem financiële ruimte. Maar diep in zijn hart weet hij ook dat hij niet aan alle gewenste kwalificaties in de profielschets voldoet om

deze functie te kunnen vervullen. Er is geen keus..... Ik moet het proberen denkt hij!

'Ga zitten, Luc. Leuk dat je even langskomt.'

'Dank je wel Pepijn. Ik zal kort zijn, je zult wel begrijpen waarom ik je even kom bezoeken?'

'Ik heb zo mijn gedachten daarbij. Als je hier naar toe bent gekomen om mij op andere gedachten te brengen zodat ik mij zal terugtrekken als kandidaat-wethouder dan ben je aan het verkeerde adres.'

'Pepijn, ik heb het in de bus op weg naar het Duitse plaatsje Meppen al tegen je gezegd', zegt Achterdal voorzichtig. 'Je weet wel, dat was toen we met de gemeenteraad een excursie hadden naar de proefopstelling van Duitse windmolens. We hebben toen een van de type windmolens bekeken die gebouwd gaan worden in onze polder.'

'Ja, ik weet het!'

'Toen heb ik al tegen je gezegd: 'Doe het niet! We hebben te maken met een rijksinpassingsplan. Er is door het rijk een bedrag van een miljard euro beschikbaar gesteld voor de bouw van 83 windmolens op grondgebied van de Noordoostpolder. Dat betekent dat er vele krachten gaan werken: Den Haag, Milieuverenigingen, diverse tegenstanders etc. Kun jij in die bestuurlijke arena wel genoeg tegenwicht bieden?'

'Hoezo, tegenwicht bieden?'

'Dat bedoel ik nou Pepijn! Je moet de belangen van onze bewoners maximaal behartigen en daarbij tot het uiterste gaan. Strijdbaar zijn. Opkomen voor je bevolking!'

Van Poppel luistert niet echt meer. Hij is allang met zijn gedachten bij wat hij per maand gaat verdienen om een mogelijk bedrijfsfaillissement af te wenden.

'Ik laat het wel op mij afkomen en handel dan naar bevind van zaken Luc.'

'Je vooraf al presenteren, leiderschap en gezag tonen! Durven te vechten voor de belangen van je inwoners Pepijn', zegt Luc bezorgd. 'Maar goed, als jij denkt dat je bestand bent tegen de druk vanuit Den Haag en dit dossier aan kunt, mijn zegen heb je,

maar verwacht geen steun van ons als het fout gaat! Zeg niet dat je niet gewaarschuwd bent.'

'Hoezo, geen steun?'

'Pepijn, ook de overige leden hebben zo hun twijfels over je capaciteiten en dat is dus niet alleen het bestuur. Nu kun je je nog terugtrekken.'

'Luister Luc, ik ben jarenlang lid geweest van *'Het Verbond van Limburgse Familie Bedrijven'* en heb op bestuurskundig vlak veel kennis opgedaan. Mijn keuze staat vast, als ik word gekozen ga ik het doen of jullie dat nu leuk vinden of niet. Ik zal de Heere publiekelijk bedanken als ik gekozen word', zegt Pepijn geïrriteerd.

'Dan vrees ik niets meer voor je te kunnen betekenen.'

'Op weg naar Meppen heb ik je al uitgelegd hoe ver we zijn in het proces van vergunningverlening. Ik zal het windmolendossier komende week inhoudelijk aan je overdragen. Dat was hetgeen ik je wilde mededelen. Meer niet.'

Even blijft het stil aan de keukentafel...Hij staat op en maakt aanstalten om te vertrekken.

'Dat is goed Luc, dan kan ik mij verder inlezen.'

'Goed, succes verder en ik zie je volgende week bij het fractieoverleg. Ik zal in ieder geval je visie overdragen aan het bestuur van de CU/SGP. Blijf zitten, ik kom er wel uit.'

Terwijl Luc Achterdal naar buiten loopt maakt hij zich ernstige zorgen over de toekomst van de CU/SGP. Is de te varen koers politiek wel in goede handen bij Van Poppel? Kan hij de bestuurlijke druk wel aan? Nog belangrijker is de vraag of hij in staat is de belangen van de bevolking van Noordoostpolder te behartigen nu het grootste project na de drooglegging van de polder in een cruciale fase komt. De te verlenen vergunningen! Kan hij de druk uit Den Haag aan? Is hij bestand tegen de grote Windmolenlobby met machtige CDA-boeren uit de polder die overal hun tentakels hebben? Die in lokale raden van bestuur en raden van toezicht zitting hebben. In banken, instellingen, verenigingsleven enz. Die zullen via hun achterban druk op hem gaan uitoefenen om het proces van het Windmolenpark geen dag

te vertragen. Elke dag vertraging kost de initiatiefnemers een vermogen aan opbrengsten.

Zou hij zich voldoende kunnen weren...?

Van Poppel weet het, over twee dagen zijn de verkiezingen.....

19 maart 2014

8 mei 2015

*Een jaar na de gemeenteraadsverkiezingen
Op de kamer van wethouder Pepijn van Poppel*

De verkiezingen van vorig jaar brachten de partij van wethouder Van Poppel de o zo begeerde zege. Natuurlijk was de toename van het aantal burgers met een christelijke signatuur vanuit Urk naar Tollebeek debet aan die ene zeteltoename. Van Poppel wist ook dat het niets met de kwaliteit van besturen te maken had. Nu is hij een jaar wethouder. Het is een hectisch jaar geweest. De wethoudersfunctie valt hem bestuurlijk zwaar tegen. De druk vanuit de gemeenteraad op hem is groot. Zijn voorganger Luc Achterdal had hem nog zo gewaarschuwd!

‘Kijk uit Pepijn, zelfs voor mij als ingenieur was het al moeilijk het windmolendossier te doorgronden.’

Maar de verkiezingen zijn al een jaar achter de rug. Hij was - zoals hij dat daags na de verkiezingen zei voor TV-Flevoland - ‘de Here dankbaar’ dat ze er een zetel bij hadden gekregen. De coalitieonderhandelingen zijn gevoerd en met vier zetels is hij een gelukkig mens. Ook hij heeft het collegeprogramma ‘iedereen moet meedoen’ als credo van de participatiemaatschappij mogen ondertekenen. Van de een op de andere dag zit hij in een mooie kamer en beschikt hij over een secretaresse. Daarnaast beschikt een politiek bestuurder over een ondersteunende en uitvoerende ambtenarenorganisatie. Maar eenmaal wethouder is de glamour snel vervaagd als hij nadenkt hoe hij antwoord moet geven op de vraag hoe de kiezers tevreden te stellen en tegelijk uitvoering te geven aan de kersverse bestuursafspraken. De ogenschijnlijke zelfverzekerdheid van Van Poppel vervalt al snel tot vertwijfeling. Hij weet dat het bij hem als wethouder aan cruciale eigenschappen ontbreekt. Van Poppel is niet een persoon waarbij leidinggeven centraal staat. Hij weet dat bestuurlijke visie, scherpte, slagvaardigheid en doelgerichtheid belangrijke kerncompetenties zijn en dat hij die, zo is de laatste tijd in de gemeenteraad gebleken, node mist. Daarnaast weet hij als geen ander dat je als wethouder moet kunnen verbinden, draagvlak en

consensus creëren. Enige managementervaring was sowieso al handig geweest om besluiten op rationele, doordachte en weloverwogen gronden te nemen. Natuurlijk weet hij dat meer dan een kwart van de wethouders struikelt voor het einde van de rit, puur op basis van het niet voldoen aan de profielschets waar een wethouder aan zou moeten voldoen. Had hij de vorige periode nog meegewerkt om Wilfred Keurmeester van de VVD ordinair 'pootje te lichten', nu voelt hij pas daadwerkelijk wat de functie inhoudt. Zeker toen hij het dossier windmolenpark van zijn voorganger had overgenomen werd het pijnlijk zichtbaar dat hij onvoldoende gekwalificeerd was voor deze taak. Ondanks de bereidheid tot het volgen van cursussen kan hij zich politiek met moeite staande houden. De zo belangrijke primaire eigenschappen zoals bestuurlijk leiderschap op minimaal HBO-niveau, politiek inzicht en projectmatig werken hebben nu door het ontbreken daarvan veel weerstand jegens de wethouder opgeroepen in de gemeenteraad. De overgang is enorm, van eenvoudig agrarisch ondernemer naar wethouder. Weliswaar vindt hij enige politieke steun van zijn collega's, maar Van Poppel steunt primair volledig op zijn ambtenaren.

Nu staat de belangrijke afspraak met Van Havezathe en Waalders van Stichting Lemster Bocht op de agenda. Van Havezathe is universitair geschoold en inhoudelijk buitengewoon goed op de hoogte van alle technische aspecten van windmolens. Twee ambtenaren zullen hem bijstaan op dit pittige dossier. Hij is nerveus en oogt gespannen. Zijn gespeelde flamboyante houding lijkt een vorm van zelfverzekerdheid uit te stralen, maar hij weet dat het een façade is. In zijn kamer achter de op een na laatste deur in de bestuursvleugel is Van Poppel zich aan het voorbereiden op het komende gesprek met Van Havezathe en Waalders.

Buiten parkeert Van Havezathe zijn auto op het parkeerterrein achter het gemeentehuis. Waalders heeft de windmolendossiers onder de arm. Eenmaal boven op de gang melden ze zich bij de secretaresse van het college van burgemeester en wethouders.

‘Goedemorgen heren, waarmee kan ik u van dienst zijn’, vraagt ze aan de heer Van Havezathe.

‘Goedemorgen mevrouw, wij hebben een afspraak met wethouder Van Poppel inzake het windmolenpark.’

‘Momentje, ik weet dat wethouder Van Poppel op zijn kamer is. Ik zal vragen of hij u al kan ontvangen. Neemt u alstublieft even plaats in de wachtkamer.’

‘Dank u wel mevrouw’, zegt Waalders.

Even later komt Van Poppel.

‘Goedemorgen heren’, zegt Van Poppel terwijl hij hen de hand reikt.

‘Goedemorgen, Cees van Havezathe, aangenaam.’

‘Aangenaam, Pepijn Van Poppel.’

‘Waalders, Peter Waalders, wij hebben elkaar al eerder gezien.’

‘Aangenaam, Pepijn Van Poppel.’

‘Loopt u met mij mee?’

Samen lopen ze de gang in tot bijna aan het eind.

Met een uitnodigende armbeweging laat hij zijn gasten voor gaan.

‘Neemt u plaats.’

Nadat beide heren zich ook aan de aanwezige ambtenaren hebben voorgesteld gaan ze tegenover Van Poppel zitten.

Op de tafel staat een schaalmodel van een Enercon molen die 60 cm hoog is.

‘Kan ik u beiden een kopje koffie inschenken?’

‘Graag.’

Er hangt een gespannen sfeer in de kamer. Pepijn weet dat hij volledig op zijn ambtenaren moet vertrouwen.

‘Wat zou deze molen naar verhouding per jaar produceren?’ zegt Waalders wijzend naar het kleine schaalmodel op de tafel.

‘Ja, mooi hè’, antwoordt Van Poppel.

‘Dat is maar hoe je ernaar kijkt. Ik weet dat het uw project is, maar het zou mooier geweest zijn als het een project was waarbij ook de omwonenden waren betrokken’, merkt Van Havezathe op.

Van Poppel glimlacht. ‘Niet alles is altijd mogelijk heren’, zegt hij op belerende toon.

Beiden zwijgen. De toon lijkt daarmee gezet.

‘Goed, ik heet u van harte welkom vanmorgen. U heeft een gesprek geïnitieerd om te praten over de geluidsnormen. Mag ik u uitnodigen om uw vragen te stellen.’

Van Poppel meet zich een enigszins arrogante houding aan, maar Van Havezathe kent het gedrag van bestuurders die niet zeker zijn van hun zaak. Die proberen te bluffen door een zelfbewuste uitstraling te tonen.

‘Had u het maar geprobeerd!’ zegt Van Havezathe waarmee hij antwoord geeft op de stelling dat volgens Van Poppel niet alles mogelijk zou zijn. ‘U heeft alle kans gehad omwonenden erbij te betrekken’, zegt Van Havezathe. ‘Ik denk alleen al aan de stuurgroep waarin de gemeente Noordoostpolder met de heer Durk Lathouwer, de provincie, het rijk, de Windgroep en het Waterschap participeerden, waarbij ik wil benadrukken dat de laatste twee instanties dezelfde woordvoerder hadden. Maar goed, ik wil het niet over het verleden hebben, maar over hetgeen ons nog te wachten staat. Allereerst wil ik u vragen hoe de gemeente de eventuele schade gaat vergoeden?’

‘Schade?’ vraagt Van Poppel quasi verbaasd.

‘Ja, schade! U heeft altijd volgehouden dat er voor niemand schade zou ontstaan als het Windpark er zou komen. Wij zijn van mening dat de komst van het Windpark wel degelijk waardevermindering van onze woningen zal inhouden.’

‘Tsja, u zult begrijpen dat wij daar niets over gaan zeggen.’

‘U loopt dus weg voor uw verantwoordelijkheid?’ vraagt Waalders.

‘Ik loop helemaal niet weg voor mijn verantwoordelijkheid.’

Van Poppel raakt licht geïrriteerd.

‘Dus u gaat een nieuwe WOZ-taxatie laten uitvoeren?’

‘Ik ga helemaal niets.’

Van Havezathe neemt het woord over van Waalders. Er hangt inmiddels een onplezierige sfeer mede door de stugge en niet ontvankelijke houding van de wethouder.

‘Meneer Van Poppel, tijdens het voorbereiden van de procedures bij de totstandkoming van het Windpark heeft u ons er niet bij betrokken, nooit met ons gesproken en ons zelfs nooit benaderd! Anders gezegd, wij zijn stilzwijgend volledig buiten spel gezet.

Een tragische afspiegeling van hoe burgerparticipatie absoluut niet moet worden uitgevoerd. Wij hebben dat als buitengewoon onplezierig ervaren. Als Stichting Lemster Bocht hadden wij graag onze inbreng gehad bij keuzes die u als gemeentebestuur voornemens was om voor te leggen aan de gemeenteraad. U bent als wethouder mede debet aan dat proces geweest. Het was en is nog steeds uw portefeuille. Wij zijn van mening dat het ook recht had gedaan aan de betrokkenheid bij de burgers die een overheid moet uitstralen. Uw slogan 'Fantastisch Noordoostpolder', waarvoor u als gemeentebestuur gekozen heeft inzake marketing en positionering van de Noordoostpolder heeft op dat punt wel een heel andere invulling gekregen. Anders gezegd niet echt een positieve uitwerking gehad op dit onderwerp.'

Van Poppel kan niet anders dan zwijgen. Hij weet dat hij niets voor de omwonenden heeft gedaan. Hij weet ook dat Van Havezathe op alle punten die hij aandraagt gelijk heeft.

Het gesprek dat hij voor de verkiezingen met Luc Achterdal heeft gevoerd over het wel of niet aanvaarden van een mogelijke wethouderspost met dit dossier flitst even door zijn gedachten.

Van Havezathe vervolgt zijn betoog. 'U heeft in het verleden op een commissievergadering namens het college gezegd dat u geen maatwerkvergunningen voor geluid kon maken die de omwonenden zouden kunnen beschermen tegen geluidsoverlast door de windmolens. De rechter heeft daar inmiddels een uitspraak over gedaan meneer Van Poppel. Die kent u! Het was wel degelijk mogelijk. Nu kunt u dat niet meer regelen in verband met claims die zouden ontstaan als u de geluidsnormen alsnog naar beneden zou bijstellen. Ik weet, evenals u natuurlijk, dat het als 'onbehoorlijk bestuur' zou worden gezien en de claims van de initiatiefnemers van ongekende hoogte zouden zijn! Terecht dat u in uw visie deze omissie niet wilt en kunt rechtzetten.'

Wederom zwijgen Van Poppel en zijn ambtenaren. Van Havezathe's betoog legt op pijnlijke wijze het incompetent handelen van Van Poppel bloot.

'Wij hebben echter een ander verzoek aan u. U bent nu bezig met de nota 'Geluidsnormen Industrielawaai'. Wij zien graag dat u

deze norm niet verruimt. Dan zouden we als omwonenden opnieuw gestraft worden. Inmiddels weet ik uit navraag dat dezelfde politieke partijen wederom een motie zullen indienen ter voorkoming van de verruiming van de Geluidsnorm Industrielawaai als u dat toch voornemens bent. Ik zeg u dat het CDA alles op alles zal zetten om de verruiming voor haar agrarische achterban te realiseren. We spreken de wens uit dat u deze motie, als die wordt aangenomen, uitvoert in tegenstelling tot de vorige keer.'

'Vorige keer?' vraagt Van Poppel.

'Ja, toen heeft u de motie maatwerkvergunningen geluid windmolens niet uitgevoerd. We hebben dat op de voet gevolgd. U heeft later, bij het indienen van een motie van wantrouwen tegen u door diezelfde partijen, meerdere malen publiekelijk uw excuus aan de gemeenteraad aangeboden. Ons advies is, betrek de omwonenden bij de besluitvorming en luister naar hen.'

'Ik zal zien wat ik voor u doen kan!' antwoordt Van Poppel.

'Dan is er tenslotte nog een punt dat ik graag onder uw aandacht wil brengen!' zegt Van Havezathe.

'En dat is?'

'Wij willen graag dat u uw inwoners beschermt!'

'Inwoners beschermen?'

'Ja, beschermt!' antwoordt Waalders. 'U hoort toch wel wat mijn collega zegt?'

'Ik begrijp niet waarop u doelt.'

Er volgt een moment een korte stilte waarna Van Havezathe rustig uitleg geeft.

'U weet ongetwijfeld dat er recentelijk opnamen zijn gemaakt door Brandpunt-tv over het Windpark. Daarbij zijn voor- en tegenstanders geïnterviewd. Enkele van de initiatiefnemers hebben aantoonbaar bij mijn werkgever, het ministerie, geklaagd dat ik mijn onafhankelijke mening als burger niet mocht geven en hebben daarmee geprobeerd mij willens en wetens te beschadigen. Ik heb mij dus moeten terugtrekken voor de opnames voordat die goed en wel waren begonnen! Onderzoek door ons gedaan doet mij concluderen dat, zover ik de gangen kan nagaan, met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid

de heer Thijssen, dijkgraaf van het Waterschap Flevoland, mevrouw Spoor, inmiddels voorzitter van de Windgroep en de initiatiefnemer De Kleine en enkele handlangers hiervoor verantwoordelijk zijn.

'U moet niet willen, wethouder, dat uw burgers niet vrijuit kunnen spreken. Ik zou graag zien dat u dat bespreekt binnen het college en binnen de stuurgroep waar u als gemeente in participeert en ons daar verslag over doet toekomen', zegt Van Havezathe op kalme toon. 'Chantage is een zeer ernstige zaak!'

'Ik vind het buitengewoon ernstig als dit gebeurt is', reageert Van Poppel zichtbaar geschrokken van wat hij zojuist gehoord heeft. 'Ik zal dit ook binnen het college bespreken.'

'Ik reken erop dat dit niet weer voorkomt', zegt Van Havezathe.

'Dat waren de punten die wij graag met u wilden bespreken. Ik neem aan dat u ons op de hoogte houdt van de vorderingen met betrekking tot de nota Industrielawaai.'

'Ik zal dit gesprek uiteraard serieus nemen en expliciet de pogingen die gedaan zijn om u te beschadigen nader onderzoeken', zegt Van Poppel.

Hij kan ook niet veel anders. Hij weet dat hij vertrouwen moet kweken en dat hij daarom beter aan de wensen van de beide heren tegemoet kan komen. Zeker nu Van Havezathe niet dieper ingaat op zijn falende beleid betreffende de uitvoering van de motie over maatwerk geluidsnormen windmolenpark.

Van Havezathe is uitstekend in staat gebleken om in alle rust zijn constatering uit te zetten zonder dat daarbij Van Poppel of zijn ambtenaren de kans kregen om enig gefundeerd weerwoord te geven. Er worden nog enkele kleinere onderwerpen die betrekking hebben op het Windpark met elkaar doorgesproken voordat ze afscheid nemen. Waalders heeft die ochtend niet veel ingebracht. Hij weet dat hij in de schaduw moet staan van Van Havezathe. Van Havezathe is de intellectuele motor achter de procedures die nog volgen. Om 09.50 uur nemen Van Havezathe en Waalders afscheid en verlaten het gemeentehuis.

Donderdag 12 mei 2016 18.50 uur
Raadzaal gemeentehuis

Door het aannemen van de Zuiderzeewet in 1918 werd besloten tot de aanleg en inpoldering van de Zuiderzee/IJsselmeerpolders, het plan "Lely". Eerst werd in 1932 de Afsluitdijk aangelegd en daarna werd de Noordoostelijke Polder, toen nog een dossiernamen voor wat in 1948 de naam Noordoostpolder kreeg, drooggelegd als de eerste IJsselmeerpolder. Bij de inrichting van de polder ging men uit van een centrale plaats (Emmeloord), en stervormige verbindingswegen naar tien kleinere dorpen. Deze vorm van inrichting is gedeeltelijk gebaseerd op de centrale-plaatsentheorie van de Duitse econoom en geograaf Walter Christaller¹ die de Noordoostpolder vlak voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog op de tekentafel ontwierp. Logischerwijs was van meet af aan het bestuurlijke hart van de Noordoostpolder in de centrale plaats Emmeloord en het huidige gemeentehuis staat aan het Harmen Visserplein 1.

De naast de raadzaal gelegen recreatieruimte in het gemeentehuis van Noordoostpolder is gevuld met raadsleden, pers en belangstellende burgers. Een prachtige verbouwde zaal die deel uitmaakt van het gemeentehuis in het centrum van Emmeloord.

‘De pauze is voorbij’, roept griffier Tim van Wassenaar richting de eetzaal terwijl hij tweemaal in zijn handen klapt. ‘Mag ik iedereen verzoeken weer naar de raadzaal te gaan voor het tweede deel van de raadsvergadering!’

Tim van Wassenaar is al ruim twaalf jaar griffier van de gemeenteraad Noordoostpolder. Maandelijks vergadert de gemeenteraad in de raadzaal van het gemeentehuis, maar vandaag is het een bijzondere vergadering. De behandeling van de jaarrekening staat op de agenda evenals de definitieve vaststelling van de nota ‘industrielawaai’. Deze is net zo

---

¹ <http://www.canonnoordoostpolder.nl/images/pdf/christaller-model.pdf>

omstreden als de tot stand gekomen geluidsnormen van het Windmolenpark. Of beter gezegd: niet tot stand gekomen maatwerk geluidsvergunningen.

Nog voordat het grootste Windmolenpark van Europa wordt gebouwd is de strijd over geluidsoverlast al een politiek feit. Voor enkele politici staat de bescherming voor de burgers centraal. Maar er spelen ook andere krachten...!

En belangen....

Grote belangen...!

Enkele raadsleden begeven zich na de oproep van de griffier direct naar de raadzaal terwijl burgemeester Frits Wolfswinkel zich nog in overleg bevindt met gemeentesecretaris Joachim Musch in een van de vertrekken van de op de eerste verdieping gelegen bestuursvleugel.

‘Heb jij Van Poppel nog gezien?’ vraagt de burgemeester aan zijn gemeentesecretaris.

‘We gaan zo beginnen met het belangrijkste agendapunt van de dag. Zijn belangrijkste agendapunt, nota bene! We weten hoe gevoelig dit ligt. Wat hebben we niet moeten manoeuvreren om zo min mogelijk last te hebben van de oppositie’, zegt Frits tegen Joachim.

‘Verdomme Joachim, en nu zie ik hem nergens!’

‘Ja luister, Frits, ik heb ‘m niet aan een touwtje. En nee, ik heb hem nog niet gezien. Hij is verantwoordelijk voor zijn eigen handelen. En jij bent verantwoordelijk voor het college! Ik wil niet flauw doen, maar sinds zijn aanstelling als wethouder zijn er met regelmaat problemen. Ik hoopte dat er na de cursussen en trainingen die hij heeft genoten een verbetering waarneembaar zou zijn maar de ellende begint al weer van voren af aan. Maar goed daar, gaan jullie als college zelf over en zolang de gemeenteraad het slikt zul je mij niet horen!’

‘Het is alleen vreemd dat hij niets van zich laat horen Joachim!’ zegt Wolfswinkel met enige ongerustheid in zijn stem.

'Je kan blijkbaar niet op hem rekenen als het erop aankomt', antwoordt Joachim cynisch.

'Ja, zeg dat wel, maar goed, het is mooi dat de jaarrekening vanmiddag al zonder veel weerstand is vastgesteld. Dan kunnen we ons vanavond na een paar reguliere agendapunten volledig richten op de definitieve vaststelling geluidsnormen.'

'Ach, de gemeenteraad is ook niet van alle details op de hoogte en dat lijkt mij verstandig om dat zo te laten', glimlacht de burgemeester tegen de gemeentesecretaris. We doen wat Den Haag van ons verlangt en tot nu toe doen we dat goed.'

'Heren, nogmaals mag ik u verzoeken', zegt de griffier, terwijl hij achter de inmiddels naar de raadzaal gekomen burgemeester en gemeentesecretaris gaat staan en zijn handen op de schouders legt van beiden.

'Het is 19.00 uur en we moeten verder.'

'Tim, heb jij Pepijn misschien al gezien?' vraagt de burgemeester.

'Nee, nog steeds niet! Dus stel ik voor verder te gaan met de agendapunten waarvan hij geen portefeuillehouder is.'

'Prima, ik kom eraan en dan doen we het zo.'

'Verdomme, hij weet toch dat hij op tijd moet zijn!' zegt de burgemeester nogmaals tegen Joachim.

'Waar moest hij dan nog zo nodig heen zo tussen de bedrijven door?'

'Ik heb vanuit de wandelgangen begrepen dat hij om 18.00 uur nog een bezoek moest afleggen bij het Windmolenpark. Hij zou dan om 19.00 weer terug zijn.'

De gemeenteraadsleden hebben inmiddels allen hun plaats weer ingenomen. De wethouders, Wilco van der Struik van de Plaatselijke Unie, Hedwig Roodenburg (CDA), Roel Schuiten (CDA) en Floris-Jan de Rijke (VVD) vormen samen met burgemeester Wolfswinkel het college. Ze hebben zoals gebruikelijk plaatsgenomen in de 'tweede ring' en nemen na de invoering van het dualisme in 2002 niet actief meer deel aan de beraadslagingen. De politieke vragen zijn allemaal al tijdens de commissievergaderingen gesteld. Uiteraard kunnen zij nog

informatie verstrekken indien dat nodig wordt geacht, maar tijdens de raadsvergadering is het de bedoeling dat de raadsleden in debat gaan met elkaar. Deze nieuwe manier van politiek bedrijven werpt de laatste jaren zijn vruchten af. Stevige debatten hebben sinds de invoering van deze werkwijze de politieke interesse van de burger aangewakkerd. Zo ook voor vanavond. De totstandkoming van de geluidsnormen van het omstreden en nieuw aan te leggen Windmolenpark zorgden in het verleden voor een behoorlijke politieke splijtzwam. Niet alleen tussen de politieke partijen en de raadsleden onderling, maar ook tussen het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad. Vanavond gaat men stemmen over de nota 'industrielawaai'. Een zeer gevoelig dossier gezien alle belangen die er spelen.

Donderdag 12 mei 2016 18.35 uur
Windpark

Van Poppel is in zijn auto onderweg naar het Windpark. Hij heeft enkele uren geleden een telefoontje gehad. Ondanks het feit dat hij vandaag de behandeling van de jaarrekening heeft moet hij naar deze afspraak. Hij gaat ervan uit binnen drie kwartier weer terug te zijn in het gemeentehuis. Niemand zal echt merken dat hij tussen de middag- en de avondvergadering even weg is geweest. Hij verafschuwt deze afspraak. Er moet overleg plaatsvinden zo kreeg hij te horen. Hij is nerveus. Zijn opponent kan hem maken of breken. Lang heeft Van Poppel getwijfeld of hij de burgemeester moest informeren over dit afschuwelijke dilemma. Dat zou direct geleid hebben tot het op non-actief zetten van zijn persoon. Hij weet dat hij als wethouder een onberispelijke staat van dienst moet hebben en absoluut niet in een afhankelijkheidspositie mag geraken. Maar Van Poppel heeft het tij niet kunnen keren. Hij zit midden in de ellende. Toch heeft hij besloten hieruit te geraken. Hij duldt niet langer dat men hem kan sturen zoals men wil. Het zal een cruciale ontmoeting worden. Hij weet dat zijn politieke toekomst ervan af hangt. Hij heeft zichzelf beloofd zijn opponent ongezoeten de waarheid te vertellen. Desnoods gaat hij alsnog in stilte aangifte doen.

Hoe dichterbij de plek van de afspraak komt hoe nerveuzer hij wordt. Als hij het Schapenpad afrijdt tot aan het einde draait hij met zijn auto de links gelegen parkeerplaats op. Alles oogt verlaten. De bouw ligt al dagen stil. Men is bezig elektriciteitskabels te leggen. Diepe geulen zijn er gegraven. Geulen die bijeenkomen in een soort zinkput. Dikke gele buizen zorgen ervoor dat het water weggepompt kan worden. Maar de pompen zijn zoals altijd tegen de avond uitgezet. Inmiddels heeft zich al een behoorlijke laag water gevormd boven het drijfzand. Van Poppel stapt uit zijn auto en loopt richting de zinkput zo'n dertig meter verderop. Als hij de zinkput nadert hoort hij plots een grote personenauto naderen die even later stopt naast zijn auto. Van Poppel's hart bonst in zijn keel. Hij ziet een fors en

robuust persoon uitstappen die de parkeerplaats afloopt en hem regelrecht nadert.

'Toch maar gekomen Pepijn', roept de man op 15 meter afstand. Verstandige keuze van je. Wij moeten als intelligente mensen toch kunnen overleggen nietwaar?'

'Wij hebben beiden onze christelijke waarden hoog in het vaandel.... toch...Pepijn?'

Van Poppel loopt iets achteruit. Hij begint zich bedreigd te voelen.

'Eh...ja....maar wat wil je?'

'Oh....dat weet je. 70.000 euro! Graag voor het weekend Pepijn. Lijkt mij toch zeer reëel. Dat is de rekening die openstaat bij mij! Of was je even vergeten dat koeling van jouw kruidenproducten in mijn schuur ook stroom kost?'

'Eh...nee, dat niet maar ik heb het niet.... niet nu!'

'Niet nu? We hebben je niet voor niets in het wethouderszadel geholpen! We hebben je nota bene gesteund op de ledenavond van de CU/SGP Pepijn. Je mocht wethouder worden. Weet je ook nog waarom?'

'Eh ... ja... ik zou de belangen van het Windpark verdedigen. En dat doe ik zoals afgesproken.'

'Dus vanavond ga jij de motie industrielawaai niet ondersteunen.... toch?'

'Eh... dat is heel wat anders.'

'Ik ga daar wel in mee. De norm industrielawaai zal niet verruimd worden! Je kan me wat. Ik laat mij niet langer chanteren door jullie', zegt Pepijn op een voor zijn doen dwingende toon.

'Dat hoeft ook niet beste Pepijn. Je moet gewoon doen wat wij je opdragen. Daarvoor word jij betaald. Zo niet, dan ga ik morgen beslag leggen op je privé-eigendommen en dan heb je publiekelijk heel wat uit te leggen. Dat moeten wij samen niet willen Pepijn. In het dorp Espel gaat al het gerucht dat je enkele facturen niet kunt betalen en dat het water je tot aan de lippen is gestegen. Vanaf vandaag gaan alle inkomsten direct naar mij ter aflossing van je schuld!'

'Dat is onredelijk en onbillijk.'

'Jij bent niet in de positie om iets onredelijk te vinden. Onredelijk is het gegeven dat jij je facturen aan mij niet betaalt en de mooie meneer de wethouder uithangt.'

'Morgen betaal je mij. Van mijn part sluit je een lening bij de bank af, maar je regelt het!'

'Ik doe het niet!' zegt Van Poppel vasthoudend.

'Nou moet jij eens goed naar mij luisteren!'

Dan loopt Van Poppel achteruit.

Het rood/wit afzetlint hangt ruim een halve meter boven de grond slap tussen twee palen. Hij voelt de dreiging van zijn opponent.

'Ik laat je geen andere keus, Pepijn! Morgen betaal je. Wie denk je wel dat je bent?'

'Ik ga niet nog een keer door het stof met een motie. Die van het maatwerk geluid voor het Windpark kostte mij al bijna de kop. Genoeg is genoeg! Ik laat mij niet langer door jullie chanteren!'

'Jij bent niet in de positie om dat te bepalen, Pepijn!'

Dan loopt zijn tegenstander direct op hem af en geeft hem met beide handen een forse duw op schouderhoogte. Van Poppel komt ten val op de glibberige ondergrond naast de zinkput.

'Wat ben je van plan...wat ga je doen.. Nee, ik wil dit niet. Hou op hiermee. Stop er mee!'

Hij kruipt al zittend achteruit richting de zinkput. Die is ongeveer drie meter diep en gevuld met drijfzand.

Angstig kijkt Van Poppel over de rand. Dan draait hij zich om en zet zich zittend met handen en voeten al krabbelend af tegen de rand van de zinkput.

'En gaan we nog betalen morgen of niet?'

'Ik kan het niet....! Ik heb het ook niet.... Stop hiermee...Ik val bijna in de put man!'

'Je laat mij geen andere keus Pepijn.'

'Ik heb je gezegd dat ik het nu niet kan betalen....!'

'Als jij mij dwingt dan zal ik de hele waarheid naar buiten brengen', zegt Pepijn terwijl hij steeds verder van de zinkput verwijderd raakt.

Hij zit inmiddels helemaal onder de modder en slijk.

'Ga je nu mij chanteren? Man, je weet niet waarover je praat.'
Dan schopt hij tegen de linkerarm van de zittende Van Poppel aan.

Deze verliest zijn evenwicht en valt op zijn zij. Hij probeert zijn evenwicht weer te hervinden door snel overeind te komen.

Terwijl hij zich voorover buigt om zich weer op te richten wordt hij weer in de rug geschopt en glijdt hij verder richting de zinkput. Hij heeft niets in te brengen tegen het forse postuur van zijn belager.

'Nee...laat me los, laat me gaan', schreeuwt Pepijn wanhopig. Huilend vraagt hij om respijt.

Maar het is te laat. Al tegenstribbelend glijden zijn benen over de rand van de zinkput. Van Poppel is de controle volledig kwijt en kan niets anders dan alleen proberen zich nog af te zetten met zijn handen. Dan voelt hij een enorme duw in zijn rug. Hij verliest zijn laatste beetje evenwicht en valt voorover in de zinkput. Nog snel probeert hij het rood-wit afzetlint te grijpen. Maar dit hangt zo slap dat hij daar geen enkel houvast aan heeft en het meetrekt de zinkpunt in. Hij schreeuwt om hulp. Van Poppel weet dat hij machteloos is. Zijn vijand blijft aan de kant staan en aanschouwt de worsteling van Van Poppel beneden hem in de zinkput.

Langzaam zakt het slachtoffer voorover in het drijfzand.

'Haal me hieruit, help me.....help me toch...alsjeblieft! Alsjeblieft!'

Hij probeert zich uit alle macht te verzetten tegen het drijfzand.

Langzaam, heel langzaam zakt Van Poppel weg in het drijfzand.

Dan wordt het stil.....doodstil.....

Zo'n kleine tien minuten nadat hij zijn auto naast die van de wethouder had geparkeerd loopt de grote man rustig naar zijn auto terug. Daar pakt hij een niet traceerbare prepaid telefoon uit het dashboardkastje van de auto. Hij draait het alarmnummer en deelt mede dat er iemand bij de zinkput bij het Windpark ligt.

Dan rijdt hij zelfverzekerd en in alle rust naar zijn woning terug.

Donderdag 12 mei 2016 19.00 uur
Raadzaal gemeentehuis

Vanavond is het de taak van wethouder Van Poppel om zijn beleid te verdedigen. Van Poppel ligt al geruime tijd zwaar onder vuur. Slecht management gecombineerd met onjuiste en/of het niet volledig verstrekken van informatie aan de gemeenteraad over diverse dossiers hebben deze wethouder al menigmaal een motie van wantrouwen bezorgd. Het geeft onrust bij de besluitvorming en voedt het afbrokkelende vertrouwen in het college. De eensgezindheid van de coalitiepartijen bij besluitvorming hield hem tot nu toe nog in het zadel ondanks de aantoonbare fouten die hij gemaakt heeft. Van Poppel weet dat het onjuist informeren van de gemeenteraad of het achterhouden van belangrijke informatie een politieke doodzonde is. In het dossier van het alom omstreden Windmolenpark -waarvan de geluidsnormen nog moesten worden vastgesteld- heeft hij ook zeer belangrijke informatie achtergehouden. Hij had de gemeenteraad in januari 2012 al toegezegd dat hij 'maatwerk geluidsvergunningen' voor de omwonenden van het Windmolenpark zou maken. Dit ter bescherming tegen mogelijke geluidsoverlast. Maanden later kwam de gemeenteraad erachter dat hij allang vergunningen had afgegeven zonder met de wens van de gemeenteraad rekening te houden. Vier jaar later hebben bezwaarmakers hun gelijk bij de rechter afgedwongen, maar weer weigert Van Poppel om tegemoet te komen aan de omwonenden om de geluidsnormen, nu op het gebied van industrielawaai, aan te passen. De oppositiepartijen zijn woest en overwegen vanavond weer een motie van wantrouwen in te dienen om daarmee zijn vertrek af te dwingen. De oppositie vindt dat de burgers bescherming moeten genieten van een betrouwbare lokale overheid. In de 'wandelgangen' werd die middag al bekend dat er een motie van wantrouwen aan zat te komen hetgeen de sfeer tussen de raadsleden stevig onder druk heeft gezet. De CU/SGP-wethouder wankelt. Niets wijst erop dat hij vanavond de stemming over de motie van wantrouwen zal overleven.

Nadat iedereen heeft plaatsgenomen neemt de burgemeester het woord.

'Ik heropen de vergadering. Leden van de gemeenteraad, allereerst moet ik een mededeling doen. Wethouder Van Poppel is bij aanvang van de pauze, een kleine twee uur geleden, naar een voor het college niet bekende afspraak gegaan en helaas nog niet teruggekeerd. De gemeentesecretaris en de griffier proberen hem continue telefonisch te bereiken, echter de telefoon gaat over maar hij neemt niet op.'

Er ontstaat enig rumoer in de raadzaal.

D66 fractievoorzitter Jean Fignon loopt naar de interruptiemicrofoon.

'Voorzitter, mijn fractie vindt dit zeer ongepast. Van Poppel moet wel een hele goede reden hebben. Ik stel voor voorzitter, dat we verder gaan met de overige agendapunten totdat de wethouder terug is.'

'Dat is ook mijn idee', zegt burgemeester Wolfswinkel. 'Als iedereen het daar mee eens is dan gaan we dat op die manier doen.'

Hij kijkt de kring van raadsleden rond en ziet verder geen enkel raadslid een bezwaar maken. Wel is de gemeenteraad zichtbaar ontstemd over het gedrag van wethouder Van Poppel.

'Goed, dan is nu aan de orde het agendapunt 'groenvoorziening.'

Het verdere verloop van de avond wordt gekenmerkt door de afwezigheid van wethouder Van Poppel. Koortsachtig wordt er diverse keren gebeld. Telkens als de griffier het mobiele nummer van Van Poppel intoetst gaat de telefoon wel over, maar wordt er doorgeschakeld naar zijn voicemail.

'U bent verbonden met de voicemail van wethouder Pepijn van Poppel, spreek na de pieptoon uw boodschap in en ik bel u zo spoedig mogelijk terug.'

Donderdagavond 12 mei 2016 20.00 uur

Plaats delict

Het is bijna 20.00 uur als het forensisch team met twee terreinauto's over het Schapenpad rijdt richting de Westermeerdijk. Aan het einde van het Schapenpad knipperen de blauwe lichten van de al gearriveerde politieauto's. Normaal gesproken wordt het Schapenpad veelal 's zondags gebruikt als wandelaars van het IJsselmeer willen genieten door een eindje de dijk op te wandelen. Het is de meest westelijke locatie van de Noordoostpolder. Nu staan er tientallen molens die het landschap aantasten en is het terrein niet meer vrij toegankelijk.

De blauw knipperende zwaailichten van de hulpdiensten zijn tot ver in de omgeving waarneembaar. De polder is vlak en winderig. De brandweer is met vijf man bezig voorbereidingen te treffen voor het leegpompen van de zinkput waar Van Poppel is gevonden.

De wagens van het forensisch team stoppen op de parkeerplaats. Vier personen stappen uit en nemen de nodige rolkoffers mee naar de plaats waar wethouder Van Poppel ligt. Op dat punt staan twee agenten die eventuele ongewenste nieuwsgierigen bij de plaats delict moeten tegenhouden.

'Goedenavond agent', groet een der forensisch specialisten.

'Goedenavond mevrouw.'

'Heeft u nog iets speciaals te melden?'

'Nee, niet speciaal, ik sta hier al een half uurtje. Het lichaam ligt hier achter mij in dit zandgat. We hebben ongeveer vijf meter rondom de kuil afgezet met een rood-wit lint om sporen veilig te stellen. Daar is dus nog niemand geweest. De andere politiemann die hier ter plaatse was heeft het lijk geïdentificeerd als wethouder Van Poppel van de gemeente Noordoostpolder.'

'Dat is mij bekend', antwoordt de onderzoekster.

'Overigens kon men een identificatie uitvoeren omdat Van Poppel op de zijkant lag en zijn gezicht nog deels herkenbaar was. Ja, ik vertel ook maar wat ik heb gesignaleerd.'

‘Natuurlijk, dank u’, zegt de onderzoekster. ‘We hebben ook al met de politieagent in kwestie gesproken.’

Inmiddels is het slachtoffer wat verder weggezak in het drijfzand van de zinkput.

Bouwlampen worden opgesteld en verlichten de plaats delict. Als een goed ingespeeld team verricht iedereen zijn taken. De stroomgenerator wordt gestart en een witte tent wordt ingericht. Daar zullen alle verdachte materialen worden verzameld. De onderzoekster begint met het mengen van gipspoeder met water om schoenafdrukken rond de zinkput te dupliceren en veilig te stellen.

Ze legt een beloopbare uitklapbare 3-delige lange plank van 6 meter lengte van het afzetlint naar de zinkput zodat vervuiling op het plaats delict door nieuwe voetafdrukken tot een minimum wordt beperkt.

De agent die de wacht houdt spreekt de onderzoekster nogmaals aan.

‘Toen twee politieagenten hier om 19.30 uur aanwezig waren hebben ze deze autosleutels op ruim drie meter afstand van de zinkput gevonden. Deze behoren bij de auto van Van Poppel. Als ik u nog ergens mee van dienst kan zijn dan laat u mij dat maar weten.’

De onderzoekster hoort de politieagent aan, maar reageert niet meer. Voorzichtig neemt ze monsters van alle sporen die van en naar de zinkput ontstaan zijn. Ook van diepe hakafdrukken die zijn achtergelaten door onbekend schoeisel, worden de gegevens opgemeten. De diepte van de hak, zou iets kunnen zeggen over hoe krachtig Van Poppel zich zou hebben kunnen verweerd tegen zijn aanvaller. Ook wordt op diverse plaatsen de diepte van de handpalmafdrukken in de modder opgemeten. Zo is te herleiden met welke tegendruk hij zich tegen de mogelijke val kan hebben verzet. Er wordt alles op alles gezet om uit te sluiten dat het hier geen gewoon ongeval betreft.

Voorzichtig giet de forensisch onderzoekster de gipsvloeistof in de sporen om ze na het harden na ongeveer twintig minuten weer uit de kleigrond te halen. Alle monsters worden zorgvuldig

genummerd. De meegenomen kisten worden gevuld met zand- en watermonsters. Uitgesloten moet worden dat Van Poppel elders om het leven is gebracht en aansluitend hiernaartoe is getransporteerd.

Boven haar hoofd hoort ze het zoevende geluid van de windmolen wieken. Terwijl ze opkijkt ziet ze een lang rood knipperend lint van kilometers lengte die saai aan- en uitgaan. Het eens zo prachtige polderlandschap wordt moedwillig verstoord. Even denkt ze bij zichzelf...je zult hier maar wonen en 's avonds zo'n uitzicht hebben ...

Ook bij de auto van Van Poppel zijn verschillende specialisten bezig met sporenonderzoek. Alle deuren zijn geopend en nauwkeurig worden eventuele sporen veiliggesteld. Het is 22.05 uur als de afsleepwagen verschijnt die de auto meeneemt naar een afgeschermd ruimte bij het politiebureau te Emmeloord.

Dan verschijnt om 22.20 uur de lijkwagen. Inmiddels heeft een aantal nieuwsgierigen zich op de plek des onheils verzameld. Via de regionale alarmmeldingen P2000 op internet konden burgers al kennis genomen hebben van het uitrukken van hulpdiensten zoals brandweer, politie en ambulance. Enkele ramptoeristen hebben zich dan ook al naar de plek des onheils begeven. Ook omliggende agrariërs hebben de blauwe lichten lange tijd waargenomen tot het moment waarop zij hun nieuwsgierigheid niet meer konden bedwingen.

De zinkput waar Van Poppel in ligt bevat inmiddels een toplaag van ongeveer 20 cm water. Zijn hoofd ligt zijdelings. De rest van de drijfzandlaag wordt afgevoerd door twee pompen die de brandweer al had aangesloten. De brede pompslangen hangen al slurpend in de toplaag van de zinkput. Beetje voor beetje daalt het niveau en wordt het lichaam duidelijker zichtbaar. Rechercheurs, agenten en een officier van justitie zien het lichaam helemaal tevoorschijn komen. Dan laten twee gezekerde brandweermannen zich voorzien van een brancard in de zinkput zakken. Langzaam banen ze zich met een veiligheidstouw om

hun middel richting het lichaam dat een eindje vanaf de kant ligt. De brancard wordt op het vrijgekomen drijfzand gelegd en het lichaam wordt voorzichtig opgetild. Even later trekken medewerkers van het forensisch team de brancard aan een touw naar de kant. De brandweermannen bewegen zich moeizaam naar de wand van de zinkput terwijl het koord om hun middel hen beschermt tegen het verder wegzakken in de zanderige bodem.

De hele operatie neemt nog geen twintig minuten in beslag. Dan tillen ze de brancard op de kant. Het water sijpelt langs de plastic bodem van de brancard weer de put in. In de mond van Van Poppel zit zand. Zijn ogen zijn nog steeds open en tonen een angstige blik. Als de brandweermannen weer op de kant staan ontdoen ze zich van hun waadpakken.

‘Heren, dank voor uw medewerking’, zegt de officier van justitie. ‘Uw werkzaamheden zitten erop, wat mij betreft kunt u gaan’, klinkt het koeltjes uit de mond van de officier.

Nu de brancard met daarop het lijk op de kant getild is bestuderen de onderzoekers het lichaam op mogelijke geweldsporen. Ze zien op het achterhoofd net boven het rechteroor duidelijke bloedresten.

‘Er zijn duidelijke sporen van weerstand’, zegt de onderzoekster. ‘Van Poppel draagt een schoen en zijn colbertje heeft een scheur onder de oksel. Tevens zien we dat hij bloed aan zijn linkerhand heeft. Dat moet ontstaan zijn doordat hij zich daarmee stevig heeft verweerd en zich heeft afgezet in de aarde om een mogelijke val in de zinkput te voorkomen’, zegt de onderzoekster. ‘Althans daar ziet het naar uit, naar mijn overtuiging.’

‘Ik denk dat ik mij wel bij die mening kan aansluiten’, zegt haar collega.

‘Dat betekent dat zich hier een strijd op leven en dood moet hebben afgespeeld’, zegt een van de politieagenten.

De onderzoekers kijken de agent aan met een blik van, ‘waar bemoei jij je mee?’ ‘Weet u, laat u de interpretaties van wat zich hier zou hebben afgespeeld alstublieft aan ons over zegt de onderzoekster beledend tegen de agent.

‘Ik maakte alleen maar een opmer....’,

'Dat moet u ook aan ons overlaten. Ieder zijn vak zullen we maar zeggen', merkt de tweede onderzoekster op.

De agent, redelijk beduusd door de corrigerende bemoeienis van beide vrouwelijke onderzoeksters, excuseert zich ter plekke.

Na een half uur loopt de forensisch onderzoekster naar de officier van justitie.

'Wij zijn hier ter plaatse klaar met het onderzoek van het lichaam', zegt ze terwijl ze haar beschermende handschoenen uit doet en haar haarnetje van haar hoofd trekt. 'Wat mij betreft kan het lichaam naar de patholoog-anatoom, officier.'

'Dat is mooi mevrouw, dan zullen we daar naar handelen en kunnen de teams wat mij betreft daarna vertrekken. Ik zal het lichaam over laten brengen in de lijkwagen en voor transport voorbereiden naar het mortuarium in het dokter J.H. Jansen Centrum Emmeloord.'

Ze nemen afscheid.

'Dank voor uw aanwezigheid, ik zie het verslag graag tegemoet.

'Ik stuur u mijn rapport zo spoedig mogelijk op', zegt de onderzoekster.

'Prima, welnu.... dan tot ziens.'

'Goedenavond.'

'Goedenavond.'

Donderdagavond 12 mei 21.00 uur
Vuurpad, Noordoostpolder

Op ruime afstand vanaf de boerderij zijn de blauwe lichten goed zichtbaar in het vlakke polderland. In de woonkamer schenkt de eigenaar zich een goed glas whisky in. Een echte twaalf jaar oude single malt Glenfiddich. Hij heeft verstand van whisky. Eenmaal heeft hij tijdens een vakantie de distilleerderij van Glenfiddich bezocht. Deze staat ten noorden van de plaats Dufftown, aan de oever van de rivier de Fiddich in het noorden van Schotland. Daar hoorde hij ook voor het eerst dat Glenfiddich "vallei der herten" betekent.

Al jaren strijdt hij tegen het Windmolenpark omdat hij vindt dat het van groot belang is dat de omwonenden beschermd worden tegen geluidshinder. Nu bekend was dat de lokale overheid de bevoegdheid had om maatwerk geluidsvergunningen² te kunnen leveren en daarmee aan de wens van de omwonenden tegemoet kon komen, had hij gehoopt dat deze ook haar verantwoordelijkheid zou nemen! Het tegendeel is echter het geval gebleken. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Noordoostpolder had absoluut geen behoefte om ook maar enige bescherming te bieden. Men kon zich verschuilen achter de normen van het rijksinpassingsplan dat door de landelijke overheid is opgelegd. In de eerdere vergunningen die zijn verstrekt aan de initiatiefnemers zijn oncontroleerbare en niet handhaafbare normen gehanteerd. Alsnog de norm verlaagd vaststellen, en daarmee een fout te erkennen, zou tot een enorme miljoenenclaim van de initiatiefnemers bij de gemeente kunnen leiden. Hij pakt een glas uit zijn antieke secretaire en loopt naar de koelkast. Daar haalt hij uit het vriesvak twee ijsklontjes, schenkt de whisky in en neemt een slok. Als hij uit het keukenraam over het landschap kijkt zijn de blauwe zwaailichten, die in de verte knipperen, goed zichtbaar. Hij draait zich om en leunt tegen het keukenblad. Stoïcijns kijkt hij voor zich

---

² <http://nlvow.nl/maatwerk/>

uit en denkt na. Spinnend komt de kat kopjes geven langs de bovenkant van zijn met klei besmeurde laarzen. Het spoor is zichtbaar vanaf de voordeur tot aan de keuken. In de haast om thuis te komen is hij via de deel van zijn boerderij zo doorgelopen naar de aangrenzende keuken.

Hij is rechtstreeks uit zijn Lancia Beta Coupé gestapt en heeft vergeten zijn laarzen uit te doen. Klassieke Lancia's blijven zijn grootste hobby. De prachtige rode Coupé waarmee hij net zijn erf kwam oprijden heeft hij behoedzaam in zijn garage geparkeerd. Het is een collectors item. Sinds hij enige jaren alleen woont heeft hij zijn ziel en zaligheid in deze hobby, het restaureren van klassieke Lancia's, gelegd. De Lancia staat inmiddels weer onder een zwarte hoes evenals de overige klassiekers. Het heeft even geduurd voordat hij de trotse bezitter was van vier van deze auto's.

'Verdomme...!', zegt hij tegen zichzelf als hij ziet dat hij vergeten heeft de laarzen uit te doen en het modderspoor ziet. In de keuken trekt hij ze alsnog uit en loopt via de hal naar de achterste werkruimte van de boerderij. Daar plaatst hij de laarzen onder de werkbank. Dan pakt hij uit zijn jaszak een klein mobiel telefoontje. Een oude Samsung S3 uit 2010. Hij legt deze op de werkbank en slaat met een hamer in één klap het mobieltje aan gruzelementen. Hij haat mobieltjes die een slecht bereik hebben. De stukken springen alle kanten op, over de werkbank en tussen het overige gereedschap en ook op de grond. Hij verzamelt vervolgens de meeste onderdelen en gooit deze in de afvallemmer in de keuken, wetende dat de grijze container eenmaal per week wordt geleegd. Woest is hij over het slechte bereik van de mobieltjes. Zeker als je ergens met pech staat. Zwijgzaam nipt hij weer van zijn whisky.

Het is inmiddels al redelijk gaan schemeren. 20.09 uur geeft de antieke klok in de kamer aan. Dan pakt hij de afstandsbediening van zijn televisie en neemt op de bank plaats. Gedachteloos kijkt hij naar de diverse zenders en hij neemt eigenlijk niets echt waar van de programma's waarnaar hij kijkt. Zijn leven heeft vanavond een cruciale wending genomen. Hij is zelfverzekerd en

gaat altijd recht op zijn doel af. Hij drinkt nog een aantal glazen whisky en zit de rest van de avond peinzend op de bank. Dan gaat tegen half twaalf de telefoon in zijn woonkamer. Zuchtend pakt hij een toestel uit het docking station op het notenhouten bijzettafeltje naast de bank.

'Ja', antwoordt hij zonder zijn naam te noemen.

'Met Cees, heb je het al gehoord?'

'Met wie...?'

'Cees Kofferman, van 'Urk Stormt'.'

'Oh, dag Cees, eh nee, wat zou ik gehoord moeten hebben?'

'Wethouder Van Poppel is dood gevonden bij de zinkput bij het Windmolenpark.'

'Oh, dat is ook wat.....', zegt hij op cynische toon. 'Wat is er met hem gebeurd?'

'Hij is in een zinkput gevallen en kon daar niet meer uitkomen.'

'Wat vreselijk, weten ze al hoe het gebeurd is?' vraagt hij quasi belangstellend.

'Nee, maar het komt zo nog in een extra late nieuwsuitzending van Omroep Flevoland.'

'Oké, dan ga ik nog even kijken. Dank je Cees voor je berichtje, goedenavond verder en ik spreek je later nog wel.'

Hij realiseert zich terdege dat hij niet al te spraakzaam was tegen zijn vriend Cees. Normaal delen ze altijd alle nieuwigheden, met name de ontwikkelingen rond het Windmolenpark. Vreemd denkt Cees, terwijl hij zijn mobiel op tafel neerlegt. Het lijkt wel of hij er met zijn hoofd niet helemaal bij is. Hij klinkt zo afwezig en eigenlijk kortaf zit hij zich achteraf te bedenken. Natuurlijk weet hij dat zijn goede vriend bijna wanhopig is van de strijd die hij voert tegen de overheid in het algemeen en de lokale overheid in het bijzonder. Hij ziet dat zijn vriend zich hoe langer hoe meer terugtrekt en depressiever wordt naarmate er meer molens aan de horizon verrijzen. Elke keer constateert hij dat hij de strijd meer en meer aan het verliezen is. Dat nu de buurt zich ook nog tegen hem afzet deert hem niet. De meesten hebben jaren terug de strijd al opgegeven. Maar hij niet. Hij blijft strijden tegen onrecht. Vrienden heeft hij daardoor nauwelijks nog. Alleen Cees heeft nog een goede relatie met hem. Nu de kennissen in zijn

omgeving zich steeds meer van hem afkeren dreigt er een totaal isolement. Hij verwaarloost zichzelf en is nog maar met een zaak bezig: de strijd tegen het Windmolenpark. Een zaak die zijn leven nu al meer dan tien jaar beheerst. Een ongelijke strijd.

*...zonder genoegdoening.
...zonder compensatie.
...zonder steun.
...zonder mededogen.
...zonder begrip.
...zonder enig resultaat.*

Donderdagavond 22.00 uur
Huize Van Poppel

De politie die de gehele avond aanwezig is geweest heeft een kort verslag gemaakt van de gebeurtenissen die avond. Aansluitend heeft politieagent Van Traa met de korpsleiding gebeld. Samen met Van Beek, hoofd recherche Flevoland en de inmiddels opgeroepen hoofdinspecteur Van Muiswinkel hebben ze de voor hen altijd weer moeilijke taak om mevrouw Van Poppel te informeren over hetgeen ze die avond rond 21.00 uur hebben geconstateerd.

Men moet nog naar het gemeentehuis om de burgemeester te informeren. Dit zijn plichtplegingen die niet iedereen ambieert maar Van Traa en Van Beek zijn, gezien hun jarenlange ervaringen, voor geen kleintje vervaard. Bij het bezoek aan mevrouw Van Poppel was het Van Beek die voornamelijk het woord voerde. De schok was enorm. De huisarts, die eveneens door de politie was opgeroepen, was aanwezig en ook de kinderen van het echtpaar Van Poppel waren inmiddels in de ouderlijke woning gearriveerd. De agenten vertrokken pas weer nadat ze ervan overtuigd waren dat mevrouw Van Poppel in goede en vertrouwde handen achterbleef. Inmiddels is ook de predikant van het kerkgenootschap waarvan de familie lid is onderweg naar het sterfhuis. Mevrouw Van Poppel verkeerde in shock door het tragische nieuws en dat was goed te begrijpen. Die avond brandde er nog lang licht in huize Van Poppel.

Van Traa en Van Beek beseffen dat men ook straks in het gemeentehuis geschokt zal reageren als ze daar het slechte nieuws gaan brengen. Daar wordt op dit moment door de gemeenteraad nog volop en niets vermoedend vergaderd. Van Traa en Van Beek weten dat ook daar de avond ruw verstoord zal worden. Ze weten heel goed dat Van Poppel een publiek figuur was. De dood van een politicus slaat altijd in als een bom, waar ook in Nederland. Zeker als het een mogelijke moord betreft. En dat is toch hetgeen Van Beek en Van Traa op hun netvlies hebben. Het is inmiddels ruim na 22.00 uur als de politieauto voor de

hoofdingang van het politiebureau stopt en Van Muiswinkel bij hen instapt. Van Muiswinkel is als hoofdinspecteur van politie te Flevoland die avond continue bijgepraat door het team dat op het plaats delict aanwezig was. Van Muiswinkel kon daar eenvoudigweg niet zelf aanwezig zijn vanwege het feit dat hij eind van de middag onderzoek deed naar een dood aangetroffen man op het asielzoekerscentrum in Luttelgeest. Zulke zaken liggen nogal gevoelig en hij moest daarbij zelf aanwezig zijn. Twee moordzaken op een dag is een uitzonderlijke situatie in de Noordoostpolder. Nadat Van Muiswinkel is ingestapt spreken ze gedrieën kort de strategie door, alvorens ze naar het gemeentehuis vertrekken. Dan rijdt Van Beek, met blauw zwaailicht op het dak van de auto, maar zonder sirene, een kleine vierhonderd meter verder en laat hij de auto tot stilstand komen voor de hoofdingang van het gemeentehuis in Emmeloord. Een vreemde korte rit maar ze houden zich aan het protocol.

‘Oké heren, we weten wat ons te wachten staat. We gaan naar binnen, proberen de burgemeester te spreken te krijgen al moet de raadsvergadering daarvoor onderbroken worden’, zegt Van Beek. ‘Herman, Ruben, kom we gaan. Mannen, uitstappen!’

Met zijn drieën lopen ze door de hal van het gemeentehuis richting de raadzaal.....

Donderdagavond 12 mei 22.15 uur
Raadzaal gemeentehuis

De raadzaal heeft de vorm van een kwart cirkel en buiten kijkt men uit op een doorgaande weg. Deze weg loopt langs het iets verder gelegen politiebureau en vandaar richting het centrum. Het is inmiddels ruim 22.00 uur geworden en de reguliere agendapunten zijn bijna afgehandeld. De aandacht van de burgemeester wordt getrokken door de langsrijdende auto met blauw zwaailicht maar zonder sirene die even verderop voor de hoofdingang van het gemeentehuis stopt. ‘Het zal toch niet...’, zegt Wolfswinkel tegen zijn griffier. Ook de griffier heeft inmiddels door dat de politieauto niet zomaar stopt bij het gemeentehuis.

‘Ik voel aan wat je wilt gaan zeggen’, antwoordt Van Wassenaar. Meerdere raadsleden doen deze waarneming en zijn even afgeleid. Er hangt plotsklaps een andere spanning in de raadzaal. Terwijl CDA-woordvoerder Jordin Raas nog bezig is zijn statement te maken over een onbeduidend agendapunt, het bepleiten van stickers op afvalcontainers, gaan de klapdeuren van de raadzaal open. Iedereen kijkt om en men ziet twee mannen in lange regenjassen staan, vergezeld door een politieagent in uniform. Een van de mannen knikt naar de burgemeester die gelijk begrijpt dat er actie van hem wordt verwacht.

‘Meneer Raas, ik verzoek u even terug te gaan naar uw plaats.’

‘Ja maar ik heb mijn statement aangaande dit agendapunt nog niet afgerond voorzitter.’

‘Dat weet ik, maar ik verzoek u toch terug te gaan naar uw plaats.’ Raas, die in eerste instantie niet door had wat er gebeurde omdat hij met de rug naar de ingang van de raadzaal stond, verlaat het spreekkatheder en neemt zijn plaats weer in tussen de overige CDA’ers.

De drie heren wachten in het voorportaal buiten de raadzaal. De voorzitter van de gemeenteraad, burgemeester Wolfswinkel, verzoekt griffier Van Wassenaar polshoogte te gaan nemen bij de heren van de politie.